

BALATONFÖLDVÁR VÁROS KLÍMAVÉDELMI PROGRAMJA

Korunk társadalmát, így a balatonföldvári helyi közösséget is komoly kihívások fenyegetik. A rohamszerű technológiai fejlődés, a fogyasztói társadalom eszményének mérhetetlen, világméretű terjedése jelentős, egyelőre visszafordíthatatlannak tűnő változásokat idéz elő természetes környezetünkben. A természetre káros emberi beavatkozások megfékezése alapvetően állami feladat, de e feladat alól nem vonhatja ki magát egyetlen önkormányzat, sőt egyetlen állampolgár sem. Városunk jövője, természeti adottságaink megvédése, gyermekeink, vagyis a jövő generációja életterének megvédése közös és egyéni felelősségünk. Ez az egyéni és közös felelősségvállalás testesül meg a KLÍMAVÉDELMI programban, amelynek megalkotásában reményeink szerint városunk minden polgára részt vállal.

1. A KLÍMAVÉDELMI program indokoltsága a környezeti és éghajlati viszonyok változásának tényeivel igazolható. Tény, hogy az éves átlaghőmérséklet az utóbbi száz évben hozzávetőleg 1,5 C fokkal növekedett. Tény, hogy az utóbbi évtizedekben az éves csapadékmennyiség szignifikánsan csökkent. Felületes szemlélő azt is mondhatja, ez akár szezonhosszabbításként is értelmezhető, tehát hasznunkra van. Nem így gondolja a természet, ugyanis az éghajlatváltozás következtében őshonos növényeink és állatvilágunk a gyors alkalmazkodási képesség hiányában kipusztul, helyüket invazív, erőszakosan szaporodó fajok veszik át.

2. A klímaváltozás alapvető oka az emberi kapzsiságból eredő károsanyag kibocsájtás mértéktelen növekedése. Az energiatermelés -kivéve az atomenergiát, a vízből, szélből, napsütésből és geotermiákból származó energiákat- valamilyen éghető anyag – szén, fa, gáz, olaj- elégetésén alapul. Az égés terméke a hasznos hőenergia, valamint a természeti környezetre rendkívül káros CO₂, azaz a széndioxid. A széndioxid a levegőbe kerülve üvegházhatást fejt ki. Ugyanaz történik, mint a zöldségtermelő fóliasátrak esetében, de ami ott hasznos hő, esetünkben méretei és hatása az egész bolygónkat érinti, rendkívül káros és nagy hőmennyiség. A természetet védendő, az ipari termelésben már régóta alkalmazzák a CO₂ kvótát, tehát a cégek a környezetszennyezés miatt fizetnek. A lakosság, vagyis mi, ilyen kötelezettségnek nem vagyunk kitéve.

3. A KLÍMAVÉDELEM szempontjai alapvetően két tényre vezethetők vissza. Az első szempont az energiaelőállítás során keletkező károsanyag -kéményfüst, kipufogógáz stb.- kibocsájtásának a csökkentése. Ezt szolgálják a kondenzációs gázkazánok, a különböző füstszűrő rendszerek, autó kipufogók katalizátorai. Alapelvünk a spórolás, a legtisztább energia az el nem használt energia. A másik szempont, a kibocsájtott károsanyag, a széndioxid levegőből történő kivonása, oxigénné való visszaalakítása. Ezt szolgálja a természet, a növények hatalmas zöldfelületei, a levelek, melyek táplálék gyanánt CO₂-t vesznek magukhoz és tiszta oxigént bocsájtanak ki.

4. Károsanyag kibocsájtás tekintetében önkormányzatunk példamutatóan élen jár, hiszen középületeink mindegyike geotermikus, azaz a legkörnyezetkímélőbb fűtési rendszerrel ellátott, iskolánk energiarendszerének korszerűsítése ez évben befejezendő feladat. A lakosságot fűtőkorszerűsítésre kényszeríteni nem, csak ösztönözni lehet. Ezt az ösztönzést szolgálják az állami és az uniós fűtőkorszerűsítési pályázatok, napelemek telepítése, kazáncsere program stb. A KLÍMAVÉDELEM érdekében Balatonföldvár Város Önkormányzata vállalja, hogy ezen pályázati lehetőségeinek megismerését minden eszközzel – honlapján való közzététellel, a közösségi TV-ben történő hirdetéssel – támogatja. Az

önkormányzat a cél érdekében azt is vállalja, hogy a pályázóknak segít a pályázatok elkészítésében.

5. A fűtésen kívül a másik nagy károsanyag kibocsájtó a közúti gépjármű közlekedés. Szinte városunk minden családja rendelkezik gépkocsival, sőt vannak, akik többel is. Ez jó dolog. Az már nem jó dolog, ahogy a köznyelv mondja, WC-re is autóval megyünk. A séta és a gyaloglás nem csak egészségünket védi, hanem környezetünket is, tehát sokszorosan hasznos dolog. Az önkormányzat lehetősége a gépkocsik károsanyag kibocsájtásának csökkentésére korlátozott, viszont a gépkocsihasználat mérséklésének lehetséges eszköze a parkolási szezon egész évre való kiterjesztése, a fizető zónák területének a növelése. A parkolási többletbevétel a zöldfelületek növelésére, karbantartására fordítandó.

6. A már kibocsájtott károsanyag, a CO₂ „feldolgozásának” oxigénné való visszaalakításának természetes módja a város zöldfelületeinek a karbantartása, és lehetőség szerinti növelése. A karbantartás létező önkormányzati feladat, amit a város a növényzet, különösen a fák egészségi állapotának a követésével jól teljesít. A beteg, idős fák kivágása, cseréje e tevékenység programszerű keretében történik. Az új növényzet telepítésekor fontos szempont a klímaváltozás követése, ezért a magasabb hőmérsékletet és a szárazságot jobban tűrő fajok élveznek előnyt. Nagyméretű fásszárú növények telepítésének korlátja lehet a közterületi helyhiány. A nagy helyigényű, lassú növekedésű fák telepítése mellett alternatív megoldást kínálnak a bokor jellegű, fa pergolákra felfuttatható gyors növekedésű növények. Jó példa erre a zamárdi főút déli oldalán található pergolasor, ami a városképet is szebbé teszi. Hasonló pergolasorok Budapesti úti, Kvassay sétánybéli, vagy parkjainkban való telepítése városképi szempontból is megfontolandó. A közterületek mellett a kertés ingatlanokon megvalósuló, -a társadalmi felelősség szellemében- magánérés zöldfelületnövelés is jó hatással lehet városunk klímájára. Remélhetőleg hamarosan törvényi előírás lesz a lapostetős, nagy oldalfelületű, jellemzően társasingatlanok tetőterének és oldalfalainak hőelnyelő növényekkel való ellátása.

7. A lényegesen kevesebb mennyiségű, de időnként özönvízszerű esőzések vízgazdálkodási szemléletváltást indokolnak. Ajánlatos a lezúduló csapadék ereszkivezetők alkalmazásával történő felfogása, tárolása és kertöntözésre való felhasználása. Az ivóvízzel való locsolás pocsékolás, jobb lenne ivóvíz helyett biológiailag tisztított szennyvizet nem a csatornába vezetni, hanem locsolás útján újra hasznosítani, kinyerési helyére a talajba visszaengedni, ezzel a biológiai egyensúlyt fenntartani.

8. A KLÍMAVÉDELEM minden Földvári polgár közös ügye. Ha el akarjuk kerülni környezetünk további pusztulását, társadalmi szemléletváltásra van szükség. Ezt segítheti elő a Bajor Gizi Közösségi Házban neves szakemberek részvételével szervezendő, a közösségi médiában is követhető klímavédelmi előadásorozat.

A képviselőtestület 2025. február 27. napján hozott határozata:

Balatonföldvár Város Önkormányzatának Képviselőtestülete elfogadja a Balatonföldvár város ideiglenes klímavédelmi programja alapvetéseit, és azokat a kihirdetést követő harmincnapos időtartamban – a város honlapjának igénybevételével – társadalmi vitára bocsájtja. A beérkezett vélemények figyelembevételével kiegészített végleges klímavédelmi programot a képviselőtestület soron következő ülése elé kell terjeszteni.

Felelős: Herényi Károly alpolgármester
Határidő: 2025. április 30.

Balatonföldvár, 2025. február 13.

Herényi Károly
alpolgármester